

Kommunebilde Rennebu kommune 2019

Et grunnlag for dialog mellom Rennebu kommune og Fylkesmannen i Trøndelag

1 Innledning

Fylkesmannen i Trøndelag søker kunnskapsbasert dialog med kommunene i fylket. Derfor legger *kommunestatistikken* og *kommunebildene*, sammen med *kommunebesøkene*, viktige premisser for dialogen. Kommunebildene gjengir embetets «bilde» og inntrykk av kommunen, både av kommunen som helhet og av enkelttjenester og forvaltningsområder.

Kommunebildene utarbeides i forbindelse med *Fylkesmannens kommunebesøk* og danner grunnlaget for dialogen i disse møtene. Bildene kan bli endret i etterkant av besøket, basert på dialogen med kommunen. Etter besøkene publiseres bildene på Fylkesmannens nettside.

Etter denne innledningen, som også inneholder en leseveiledning, presenteres et utvalg av faktabasert informasjon om den aktuelle kommunens geografi, befolkning, bo- og arbeidsmarked og den kommunale organisasjonen i kapittel 2.

Kapitel 3 gjengir Fylkesmannens hovedbilde av den aktuelle kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder. Dette er blant annet basert på analyser, statistikk, utførte tilsyn, eventuelle klagesaker og dialog med kommunen. Dette omfatter også en oppsummering av trafikklysvurderingene i kapittel 4 samt en liste med tema Fylkesmannen ønsker dialog om under *Fylkesmannens kommunebesøk*.

Kapitel 4 har følgende gjennomgående innhold og struktur for de underordnede delkapitlene:

- **Fokusområder** – angir med utgangspunkt i statlige forventninger, politikk og Fylkesmannens kjennskap til kommunen, hvilke områder som Fylkesmannen i et forvaltnings- og utviklingsperspektiv vil legge særlig vekt på i dialogen om de enkelte tjeneste- og forvaltningsområdene i kommunen.
- **Sentrale nøkkeltall** – gjengir særlig relevant statistikk som gir et overordnet bilde av tjeneste- eller forvaltningsområdet sett opp mot fokusområdene eller området som helhet. Med mindre annet er oppgitt i fotnote er nøkkeltallene hentet fra SSB. Utfyllende statistikk for de ulike områdene finnes i Kommunestatistikken.
- **Fylkesmannens bilde av området** – gjengir Fylkesmannens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet, herunder styrker og svakheter, utfordringsbilde og handlingsrom for kommunen som organisasjon sett opp mot fokusområdene.
- **Trafikklys** – visualiserer Fylkesmannens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdet for kommunen som organisasjon. Trafikklysene gjengir vår vurdering med tanke på kvalitet, sårbarhet og bærekraft per dags dato. Vurderingen gjengis med fargene **rød**, **gul** og **grønn** (svak, middels eller god).
- **Sentrale tema** – tema/forhold som det vil være særlig aktuelt å følge opp i den sektorvise dialogen mellom kommunen og Fylkesmannen eller i kommunens eget utviklingsarbeid. *Det legges ikke opp til en omfattende dialog om de enkelte oppfølgingspunktene i kapittel 4 under Fylkesmannens kommunebesøk.*

Innhold

1	Innledning.....	1
2	Kort om kommunen	3
2.1	Befolkning.....	3
2.2	Bo- og arbeidsmarked	4
3	Fylkesmannens hovedbilde av kommunen.....	5
4	Fylkesmannens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder	7
4.1	Kommunal planlegging	7
4.2	Kommunal økonomi	8
4.3	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	9
4.4	Folkehelse	10
4.5	Omsorgstjenester	11
4.6	Kommunehelsetjenesten	12
4.7	Sosialtjenesten	13
4.8	Integrering og bosetting.....	14
4.9	Barnehage	15
4.10	Grunnskole	16
4.11	Barnevern	17
4.12	Klima og miljø.....	18
4.13	Landbruk.....	19
4.14	Reindrift	20

2 Kort om kommunen

Rennebu kommune ligger øverst i Orkdalsfjøret langt sør i trøndelagsfylket. Kommunen har et areal på 948 km², og grenser til Meldal i nord, Midtre Gauldal i øst, Tynset i sør, Oppdal i sørvest og Rindal i vest. Foruten knutepunktet og administrasjonssenteret Berkåk (med tog og E6), er Ulsberg, Innset, Nerskogen, Stamnan og Voll tettsteder i kommunene. Om lag 38 % av kommunens innbyggere bor i tettsteder. Rennebu er en mellomstor kraftkommune med 7 kraftverk og er blant fylkets største hyttekommuner. Jordbruk og skogbruk med tilhørende foredling er hovednæringsveiene i kommunen. Kommunen har en sørsamisk befolkningsgruppe, der flesteparten er knyttet til reindriften i Trollheimen sijte.

Rennebu kommune

Ordfører:	Ola Øie (Ap)
Varaordfører:	Marit Bjerkås (Ap)
Politisk organisering:	Formannskap og 2 hovedutvalg
Kommunestyret:	21 representanter – 8 Ap, 6 Sp, 4 KrF, 3 Fellesliste H og V
Valgdeltakelse:	63,1% (kommunestyrevalg 2015)
Rådmann:	Per Øivind Sundell
Ass. Rådmann:	Lill Hemmingsen Bøe
Administrativ organisering:	2-nivå modell
Struktur:	Pågående grensejusteringssak i grunnkretsene Gisnås, Ulsberg-Innset, Søndre Innset og Havdal som avgjøres i løpet av 2019 og eventuelt iverksettes fra 2021.
Interkommunalt samarbeid:	Flere tjenestesamarbeid med Oppdal kommune, Regionrådet i Trøndelag Sør og Orkdalsregionen (observatør).

2.1 Befolkning

Ved inngangen til 2019 var det registrert 2 501 innbyggere i kommunen. Dette var en nedgang på 40 innbyggere siden årsskiftet 2017-2018. Nedgangen skyldes et fødselsunderskudd på 9 personer, en netto innvandring på 4 personer og en netto innenlandsk utflytting på 32 personer. Kommunen hadde også en nedgang i 2016 og 2017 på hhv. 6 og 15 innbyggere.

Grafen viser antall personer i aldersgruppen i kommunen, fordelt på menn og kvinner ved inngangen til 2018. SSB sin befolkningsframskriving fra 2018¹ viser en forventet folkemengde ved inngangen til 2019 på 2 535. Dette er 34 flere enn den registrert folkemengde på samme tidspunkt,

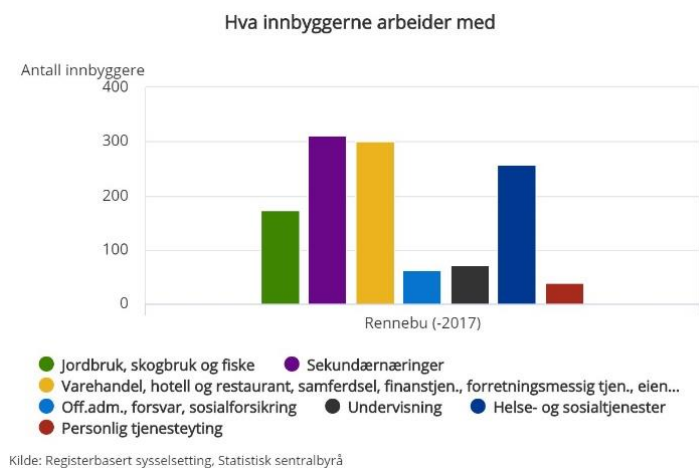
¹ MMMM-alternativet (middels nasjonal fruktbarhet, levealder, innenlands flytting og innvandring)

og det er derfor vanskelig å legge MMMM-alternativet på SSB sin befolkningsframskriving for 2040 på 2 593 innbyggere til grunn.

Forsørgerbyrden for eldre (antallet over 65 år relativt til antallet 20-64 år) var i 2018 på 0,47 og den forventes å øke til 0,7 i 2040. Tilsvarende tall for landet som helhet var hhv. 0,29 og 0,43. Det vi si at kommunen har og får en langt eldre befolkning enn landet som helhet. Andelen av befolkningen i kommunen med innvandrerbakgrunn² er 7,1 %.

2.2 Bo- og arbeidsmarked

Kommunen utgjør et felles bo- og arbeidsmarked sammen med Oppdal. Arbeidsplassdekningen³ i kommunen var i 2018 på 86 %. I 2017 var det 218 sysselsatte som pendlet inn til kommunen, hovedsakelig fra Oppdal og Midtre Gauldal, og 415 som pendlet ut av kommunen, hovedsakelig til Oppdal og Trondheim. Grafen viser hva innbyggerne i kommunen arbeidet med ved inngangen til 2018. Andelen sysselsatte i privat sektor og offentlige foretak utgjorde samme år 61,0 % av de sysselsatte i kommunen. Landsgjennomsnittet lå på 68,0 %.

Av kommunens befolkning over 16 år er det 49,3 % som har fullført videregående skole (37,4 % i landet), 14,9 % som har 4-årig høyere utdanning skole (23,7 % i landet) og 3 % som har høyere utdanning på mer enn 4 år (9,7 % i landet).

Sentrale nøkkeltall	2016	2017	2018	Landet 2018
Helt arbeidsledige i pst. av arbeidsstyrken per 31.12 (antall i parentes) ¹	1,2 (16)	0,9 (12)	1,1 (14)	2,3 (1A)
Mottakere av uføretrygd i pst. av befolkningen 18-67 år per 30.09 (antall i parentes) ¹	15,6 (231)	15,3 (226)	15,0 (218)	9,8 (1A)
Arbeidstakere med sykefravær i pst. av arbeidstakere i alt per 30.09	4,1 (42)	6,0 (62)	5,4 (55)	5,1 (1A)

1) Kilde NAV

² Innvandrere omfatter førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere.

³ Sysselsatte som arbeider i kommunen som andel av sysselsatte som bor i kommunen.

3 Fylkesmannens hovedbilde av kommunen

Denne delen gjengir Fylkesmannen i Trøndelag sitt hovedbilde av kommunen ut fra et bredt samfunnsperspektiv og med bakgrunn i vårt bilde av kommunens tjeneste- og forvaltningsområder i kapittel 4, herunder dialogtema knyttet til kommunens utfordringsbilde og handlingsrom.

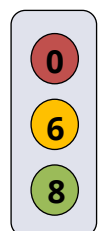
Det er mye som er bra i Rennebu per i dag, men omstilling er nødvendig og det pågår nå flere viktige utviklingsprosesser knyttet til økonomi, tjenesteproduksjon og samfunnsutviklingsarbeid. Fylkesmannen ser en økende sårbarhet for kommunen over tid. Dette vil kreve strategiske grep for ikke å slå negativt ut for hovedbildet av kommunens bærekraft knyttet til tjenesteproduksjon, rettssikkerhet/forvaltning og samfunnsutvikling.

Det er særlig befolkningsnedgang og demografisk utvikling som vil utfordre kommunen over tid. Prognosene viser at antallet innbyggere over 80 år vil øke betydelig og at det blir en sterk negativ utvikling i forholdstallet mellom pensjonister og yrkestakere. Dette vil skape press på flere av kommunens tjenesteområder, bl.a. helse- og omsorgstjenesten. Demografiendringene vil også kunne utfordre kommunens økonomi og gjøre kommunen sårbar med hensyn til å ha tilstrekkelig kapasitet, kompetanse og fagmiljø i lovpålagt tjenesteproduksjon og forvaltning. For å imøtekomme disse utfordringene, har kommunen allerede i dag mange interkommunale samarbeid.

Det vil være viktig for kommunen å styrke seg i samfunnsutviklingsrollen. Rennebu er en del av et felles bo- og arbeidsmarked med Oppdal, og har relativt lav arbeidsplassdekning og høy utpendling. Det er viktig å styrke utviklings- og næringsarbeidet for å bidra til økt attraktivitet og flere arbeidsplasser i både kommunen og regionen. Kommunen er geografisk delt med mange grender, og kommunens kraft er avhengig av at alle trekker i samme retning. En eventuell grensejustering mot Oppdal vil være svært utfordrende for kommunens bærekraft.

Trafikklyset til høyre oppsummerer Fylkesmannens inntrykk av tjeneste- eller forvaltningsområdene som er belyst i kapittel 4. Fargene rød, gul og grønn angir i hvilken grad kommunen som organisasjon har en tjeneste/forvaltning som ansees som hhv. svak, middels eller god med hensyn til kvalitet, sårbarhet og bærekraft per dags dato.

- Ingen av områdene anses som svake (**rød**)
- Områdene økonomi, pleie og omsorg, integrering og bosetting, barnehage, grunnskole og reindrift anses som middels (**gul**)
- Områdene plan- og arealforvaltning, samfunnssikkerhet og beredskap, folkehelse, kommunehelsetjeneste, sosialtjeneste, barnevern, klima og miljø og landbruk anses som god (**grønn**).

Fylkesmannen vil trekke frem at status på planarbeidet vurderes som god, med god samhandling mellom plan, miljøvern og landbruk. Det er også positivt at kommuneplanens samfunnsdel er under revisjon. Men Fylkesmannen ser også at arealforvaltning er utfordrende både når det gjelder behov for større samordning av arealplanlegging mellom kommunene i Trollheimen knyttet til reinbeiteområder og at et stort omfang av fritidseiendommer gir utfordringer og press på naturverdier, verneområder og utmark som landbruksformål.

Fylkesmannen merker seg at kommunen har et stort antall unge uføre og at det er en stor økning i antall barn i familier som mottar økonomisk stønad. Kvalifisering av innvandrere knyttet til arbeidsmarked og utdanning er også en utfordring. Kommunen skårer også lavt på nasjonale prøver, grunnskolepoeng og på gjennomføring av videregående opplæring.

Fylkesmannen ønsker dialog med kommunen om kommunens utfordringsbilde og handlingsrom. Tekstboksen under viser tema Fylkesmannen ønsker dialog om under *Fylkesmannens kommunebesøk*.

Dialogtema

1. Demografi, økonomi og struktur

- a. Hvordan sikre bærekraft framover?
- b. Hvordan sikre ivaretagelse av helse og omsorgstjenester fremover?
- c. Struktur – hvordan vil kommunen følge opp etter avklaring i grensejusteringssaken, hva er behovet for mer samarbeid og hvordan vil Trøndelag Sør posisjonere seg i Trøndelag?

2. Miljø, landbruk og reindrift er store og viktige områder for Rennebu. Hvordan jobber kommunen på disse områdene for å sikre utvikling og fortsatt holde dispensasjonssaker og konfliktnivå på et akseptabelt nivå?

3. Utenforskapet – Kommunen har de senere årene hatt økende utfordringer på flere områder, slik som svake resultater i grunnskolen, høy andel uføre, økende antall barnefamilier som mottar sosialhjelp og integrering av flyktninger. Hvordan vil kommunen jobbe tverrfaglig og helhetlig innen disse områdene?

4 Fylkesmannens bilde av tjeneste- og forvaltningsområder

Denne delen gjengir Fylkesmannen i Trøndelag sitt inntrykk av kommunen som tjenesteyter eller forvalter på enkeltområder, herunder styrker og svakheter, utfordringsbilde og handlingsrom, sett opp mot statlige forventninger, politikk og Fylkesmannens kjennskap til kommunen.

4.1 Kommunal planlegging

Fokusområder

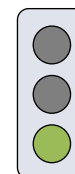
- Oppfølging av nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt 12. juni 2015
- Avveininger ut fra hensyn til samordnet areal- og transportplanlegging, barn- og unge, produksjonsgrunlaget for jord- og skogbruk, herunder beiteressursene, naturmangfold/naturverdier, landskap, friluftsliv og strandsoneforvaltning
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.

Sentrale nøkkeltall	2015	2016	2017	Landet 2017 ¹
Dispensasjoner fra plan (antall)	1	5	5	4,8
Reguleringsplaner vedtatt (antall)	2	3	1	4,5
Kommuneplanens arealdel sist vedtatt (årstall)	IA	IA	2014	IA
Kommuneplanens samfunnsdel sist vedtatt (årstall)	IA	IA	2013	IA

1) Landet uten Oslo

Fylkesmannens bilde av området

Fylkesmannens hovedinntrykk er at det samarbeides godt innen landbruk, plan og miljøvern, og at deltakelse i det interkommunale «Plankontoret» gjør kommunen robust i forhold til plankompetanse og kapasitet. Kommunens planstatus vurderes derfor som god.

- I henhold til kommunal planstrategi 2016-2019 har kommunen prioritert å revidere kommuneplanens samfunnsdel i løpet av perioden. Svært få dispensasjoner og innsigelser til planer på høring viser at kommunen har stor lojalitet til og er tro til kommuneplanen som det styrende planverktøy.

Sentrale tema

1. Kommunens opplegg for arbeidet med kommunal planstrategi for neste valgperiode (2020-2023)
2. Klimaendringer og klimatilpasning som del av kommunens planlegging.

4.2 Kommunal økonomi

Fokusområder

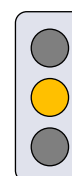
- Økonomisk handlingsrom og bærekraft
- Økonomistyring.

Sentrale nøkkeltall	2015	2016	2017	Landet 2017 ¹
Netto driftsresultat i pst. av brutto driftsinntekter	2,8	2,6	1,7	3,7
Netto renteesponering i pst. av brutto driftsinntekter	26,7	37,6	50,5	39,3
Fri egenkapital drift i pst. av brutto driftsinntekter	9,5	8,2	8,7	10,1
Skatt i pst. av landsgjennomsnittet	77,2	78,1	76,7	100

1) Landet uten Oslo

Fylkesmannens bilde av området

Kommunen har god styring på økonomien og har fortsatt noe handlingsrom. Men det knyttes usikkerhet til kommunens økonomiske bærekraft på grunn av de siste års utvikling i økonomiske nøkkeltall og planlagte investeringer, bl.a. som følge av endringer i demografi. Kommunens økonomiske stilling vurderes derfor som middels.

- I inntektssystemet er kommunen beregnet til å være 16,3 % dyrere å drive enn gjennomsnittskommunen.
- Kommunen har utnyttet mye av sitt inntekspotensial gjennom eiendomsskatt ved å skrive ut skatt i hele kommunene med en generell skattesats på 7 promille (differensiert skattesats for bolig- og fritidseiendommer er 4,1 promille). Fra 2020 kan skattesatsen på bolig- og fritidseiendommer ikke overstige 5 promille.
- Kommunen har de siste årene hatt en negativ utvikling i flere av sine økonomiske nøkkeltall. Foreløpig resultat for 2018 viser imidlertid et godt regnskapsmessig resultat.
- Utbygging av kommunens helsesenter ligger inne som et betydelig investeringstiltak i gjeldende økonomiplanperiode.
- Årsregnskapet for 2017 viste et mindreforbruk på 1,28 mill. kr, men et vesentlig merforbruk i investeringsregnskapet ift. regulert budsjett.
- Kommunen har ikke vært registrert i ROBEK.

Sentrale tema

1. Kommunens tiltak for å møte utfordringer knyttet til endringer i demografi, planlagte investeringer og endringer i eiendomsskattelovgivningen.

4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Fokusområder

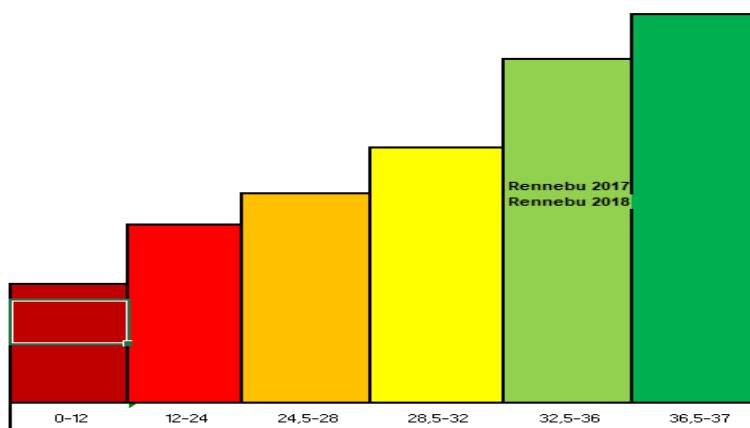
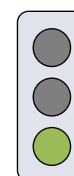
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) revidert siste 4 år
- Overordnet beredskapsplan revidert i løpet av siste
- Øvelse i løpet av siste 2 år.

Sentrale nøkkeltall	2018	Landet 2018
Helhetlig ROS-analyse sist revidert (årstall)	2014	IA
Overordnet beredskapsplan sist revidert (årstall)	2019	IA
Beredskapsøvelse sist gjennomført (årstall)	2018	IA

Kilde: [Kommuneundersøkelsen 2018](#) (DSB)

Fylkesmannens bilde av området

Fylkesmannen i Trøndelag har utviklet en beredskapstrapp basert på utvalgte spørsmål fra kommunens besvarelser på DSB's årlige kommuneundersøkelse, samt Fylkesmannens kjennskap til kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Med bakgrunn i kommunens plassering i beredskapstrappen vurderes kommunen som god innen samfunnssikkerhet og beredskap.

- Rennebu har høy score på kommuneundersøkelsen også i 2018 og jobber godt med samfunnssikkerhet og beredskapsarbeidet.
- Siste tilsyn samfunnssikkerhet og beredskap 01.11.2017 – ingen avvik.
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse ble sist revidert i 2014 og må revideres
- Beredsplan oppdatert 15.01.2019.
- Kommunen bør vurdere å opprette og bruke kommunalt beredskapsråd.

Sentrale tema

1. Revidering av kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse
2. Plan for kommunalt beredskapsråd.

4.4 Folkehelse

Fokusområder

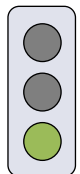
- Kommunens fokus på folkehelse skal gjenspeiles i all planlegging
- Det skal jobbes aktivt med å redusere sosiale ulikheter i helse
- Satse på forebyggende tilbud med fokus på deltakelse, aktivitet og mestring
- Psykisk helse og forebyggende rusarbeid skal være inkludert som en likeverdig del i folkehelsearbeidet.

Sentrale nøkkeltall	2016	2017	2018	Landet 17/18
Andel unge uføre 18-44 år, gjennomsnitt siste 3 år (%) ¹	5,2	5,1	-	2,7/ -
Andel ungd.skoleelever som er fornøyd med helsa (%) ²	82,0	-	72,2	71,2/70,6
Antibiotikaresepter per 1000 innb. 0-79 år per år (ant.) ¹	323	351	-	340/ -

1) Kilde: FHI 2) Kilde: Ungdata-undersøkelsen

Fylkesmannens bilde av området

Kommunen har jobbet bredt med folkehelseområdet og har særlig lagt til rette for at man skal se alle områder i et folkehelseperspektiv. Det er i Rennebu et høyt antall unge uføre, men kommunen har fokus på forebygging hvor man legger vekt på mestring og deltagelse.

- Planstrategien viser at Rennebu kommune legger vekt på et helhetlig folkehelsearbeid. Det er utarbeidet en kommuneplan for kommunen med samfunnsdel for perioden 2013 – 2025.
- En karlegging utført av fylkeskommunen i 2016 viste at det er etablert et tverrsektorielt arbeid med folkehelse og at oversiktsdokumentet er ferdig.
- Kommunen har en folkehelsekoordinator ansatt i 20 % stilling. Arbeidet sees i sammenheng med frisklivsarbeidet.
- Sammenlignet med landet for øvrig er det en høy andel unge uføre.

Sentrale tema

1. Forankring av folkehelsearbeidet i kommunens planverk
2. Særskilte prioriteringer i kommunens folkehelsearbeid
3. Uføreandelen i kommunen.

4.5 Omsorgstjenester

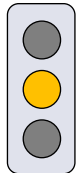
Fokusområder

- Kommunene skal ha nødvendig kompetanse
- Kommunen tilpasser omsorgstjenestene til fremtidige behov
- Kommunen bruker planlegging som verktøy i sitt arbeid med omsorgstjenestene.

Sentrale nøkkeltall	2015	2016	2017	Landet 2017
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	33 512	35 355	36 523	25 456
Sykepleiere med videreutdanning (%)	22,6	17,1	17,8	22,7
Andel sykepleiere 55 år og eldre (%)	IA	IA	34,5	21,4
Andel helsefagarbeidere 55 år og eldre (%)	IA	IA	35,5	34,8

Fylkesmannens bilde av området

Rennebu har hatt lavere økning i antall årsverk i brukerrettede helse- og omsorgstjenester enn gjennomsnittet i andre kommuner. Fremover blir det viktig også for Rennebu å se på dimensjonering og struktur i tjenestene for å kunne møte utfordringene med demografisk utvikling. Kommunen har en sykepleiergruppe hvor en høy andel er eldre enn 55 år.

- Rennebu kommune har en økning i årsverk i den kommunale helse- og omsorgstjenesten på 0,70 % fra 2015 – 2017. Dette er betydelig under landet for øvrig hvor man har en økning på 4,9 %.
- Helsefagarbeidere og sykepleiere er sentrale yrkesgrupper i omsorgstjenestene. Antall årsverk for helsefagarbeidere i Rennebu har økt mer enn landsgjennomsnittet (økning på 5,60 % for Rennebu mot 4,80 % for landet) mens det for sykepleiere er en økning på 2,70 % for Rennebu mot 7,70% i landet for øvrig. Kommunen har en stor andel ufaglærte innen omsorgstjenesten.
- Alderssammensetningen for helsepersonell krever at kommunen har en aktiv planlegging og tilrettelegging for å sikre rekruttering.

Sentrale tema

1. Funksjonell plan for omsorgstjenestene
2. Kommunens analyser og tiltak for å møte fremtidens behov for omsorgstjenester
3. Implementering av velferdsteknologi
4. Helhetlig kompetanseplan for helse – og omsorgstjenestene.

4.6 Kommunehelsetjenesten

Fokusområder

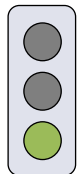
- Kommunen skal ha tilstrekkelig legedekning
- Kommunen skal prioritere skolehelsetjeneste og helsestasjon
- Kommunene skal ha koordinerende enhet
- Kommunene skal gi helsetjenester til personer med rusavhengighet og psykiske utfordringer.

Sentrale nøkkeltall	2015	2016	2017	Landet 2017
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	41,2	32,9	39,1	39,4
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	14,8	14,9	15,0	9,5
Årsverk videreutdanning i psykisk helse- eller rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial)	24,9	19,6	19,5	12,0
Andel 9-åringer vaksinert med MMR (meslinger, kusma og røde hunder), 5-årig gjennomsnitt	95,3	96,4	96,5	95,1

1) Landet uten Oslo 2) Kilde: Kommune helsa statistikkbank Folkehelseinstituttet

Fylkesmannens bilde av området

Ut fra Fylkesmannens kjennskap vurderes at Rennebu har god stabilitet i helsetjenestene. Det er noe lav prioritering av helsestasjon og skolehelsetjeneste, men målt ved vaksinedekning arbeides det godt.

- Kommunen har tre fastlegelister med tilsammen nok kapasitet.
- Kommunen bruker mindre ressurser på helsestasjon- og skolehelsetjenesten enn sammenlignbare kommuner (KOSTRA-gruppe 2), men vaksinedekningen er god for MMR.
- Kommunen har flere ansatte som har videreutdanning i rus- og psykisk helsearbeid enn sammenlignbare kommuner (KOSTRA-gruppe 2).
- Rennebu kommune har en plan for sitt arbeid med habilitering og rehabilitering, men har gitt uttrykk for at den bør revideres.
- Koordinerende enhet er plassert i rådmannens stab og er etablert som team med representanter fra flere enheter i helse- og omsorgsenheten.
- Få personer med langvarige og koordinerte tjenester har fått oppnevnt koordinator.
- Kommunen samarbeider i liten grad systematisk med brukerorganisasjoner i sin utvikling av habilitering og rehabiliteringsoppgaver.

Sentrale tema

1. Sikring av god legedekning
2. Kommunens arbeid for en helhetlig habilitering- og rehabiliteringstjeneste
3. Kommunens arbeid med tverrfaglig rusrehabilitering og tidlig intervensjon for personer med rusutfordringer.

4.7 Sosialtjenesten

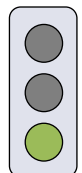
Fokusområder

- At de sosiale tjenestene er tilgjengelige for innbyggerne i kommunen
- At det gjøres forsvarlige individuelle vurderinger av rett til tjenester
- At det arbeides helhetlig med tjenestemottakere som har barn, og med unge under 18 år.

Sentrale nøkkeltall	2015	2016	2017	Landet 2017
Antall sosialhjelpsmottakere	32	42	56	IA
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år	4	9	13	IA
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	16	29	41	IA
Antall barn som bor med foreldre som mottok øk. stønad i 6 måneder eller mer	7	14	23	IA

Fylkesmannens bilde av området

Ut fra den kjennskap Fylkesmannen har til delområdet vurderes det at det er lav risiko for svikt knyttet til de sosiale tjenestene. Stor vekst i antall barn i familier som mottar økonomisk stønad krever likevel et bevisst fokus på å forebygge utenforskap.

- NAV har åpent i Rennebu mandag, onsdag og fredag (kl. 1000- 1500), og for timeavtaler hver dag. Dette vurderes som god tilgjengelighet. Det mangler imidlertid informasjon om kommunale tjenester på kommunens hjemmeside, som lenker direkte til nav.no. Det er uklart hvordan kommunen informerer om og sikrer tilgjengelighet til tjenestene i akutte situasjoner utenfor åpningstid/avtalt møte.
- NAV Oppdal/Rennebu deltok i egenvurderingstilsyn 2018 om bruk av vilkår i vedtak om økonomisk stønad. Ledelsen har laget en god plan for utbedring av de lovbrudd og forbedringsområder som ble oppdaget.
- Antall barn i familier som mottar økonomisk stønad øker på landsbasis (12% i perioden 2015 til 2017). I Rennebu kommune er økningen på 156% fra 2015 til 2017. Det er også en stor økning av barn som bor med foreldre som mottok økonomisk stønad i mer enn 6 måneder (langtidsmottakere). Situasjonen krever at kommunen arbeider helhetlig med tjenestemottakere som har barn, gjør individuelle vurderinger ved utmåling av stønad og arbeider aktivt for å forebygge utenforskap på grunn av økonomi.

Sentrale tema

1. Sikring av tilgjengelighet utenom åpningstiden for personer som har behov for å søke om hjelp i en nødsituasjon
2. NAV-kontorets arbeid med å utvikle samarbeidsformer i kommunen for å forebygge og redusere fattigdom og sosial ekskludering blant barn, unge og barnefamilier
3. Tjenestens arbeid med oppmerksomhetsplikt og meldeplikt til barneverntjenesten.

4.8 Integrering og bosetting

Fokusområder

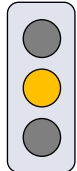
- Godt tilpassede tilbud innenfor norskopplæringen for barn, unge og voksne
- Arbeids- og utdanningsrettet kvalifisering av nyankomne innvandrere
- Gode arenaer for hverdagsintegrering.

Sentrale nøkkeltall	2016	2017	2018	Landet 2017
Antall bosatte flyktninger (anmodning fra IMDi)	16 (17)	9 (12)	9 (10)	IA
Andel sysselsatte - differanse mellom innvandrere og øvrig befolkning i prosentpoeng	-5,6	-8,2	-	-5,9
Gj.sn. grunnskolepoeng (10. klasse) for innvandrede barn	-	19,2	-	37,4
Andel mottakere av sosialhjelp - differanse mellom innvandrere og øvrig befolkning i prosentpoeng	16,0	17,9	-	6,6

Kilde: IMDi.no

Fylkesmannens bilde av området

Tjenestene som skal bidra til kvalifisering av flyktninger og andre innvandrere er etter Fylkesmannens vurdering vel organisert. Samtidig er det en økende avhengighet av sosialhjelp i blant innvandrere, noe som aktualiserer behovet for å videreutvikle kvalifiserende tilbud rettet mot disse gruppene.

- Kommunen bosatte flyktninger i perioden 2013 til 2018 og følger fortsatt opp mange av disse gjennom introduksjonsprogrammet. For 2019 har kommunen vedtatt ikke å bosette flyktninger.
- Kommunen har organisert bosetting, kvalifisering og norskopplæring på en måte som gir muligheter for god samordning av kvalifiserende løp. Kommunen deltok i læringsnettverk for bosetting, kvalifisering og integrering i perioden mars 2016 til november 2017, og videreutviklet egne tjenestetilbud.
- Utvalgte nøkkeltall indikerer imidlertid at kvalifisering av innvandrere, relatert til arbeidsmarked og utdanningstilbud i regionen, er en utfordring for kommunen.
- Resultater for barn i grunnskolen etter 10. klasse er betydelig lavere enn landssnittet.

Sentrale tema

1. Introduksjonsprogrammet bidrag til en kvalifisering rettet mot bosatte flyktnings arbeid og/eller videre utdanning i regionen
2. Samarbeid i kommunale tjenester om overgangen mellom introduksjonsprogram og kvalifiserende tiltak i NAV, f.eks. KVP
3. utfordringer knyttet til å opprette tjenestetilbud som kan gi innvandrerne i kommunen nødvendig kvalifisering
4. Opplæringstilbudet i grunnskolen tilpasset barn og unge med minoritetsspråklig bakgrunn, jf. grunskolerresultat etter 10. klasse.

4.9 Barnehage

Fokusområder

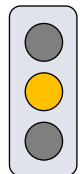
- Barnehager med høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring
- Et tilgjengelig barnehagetilbud for alle barn
- Forutsigbare rammevilkår som medvirker til mangfold og likeverd i barnehagesektoren.

Sentrale nøkkeltall	2016	2017	2018	Landet 2018
Pedagognorm – andel ansatte med pedagogisk utdanning (%). Krav om 44 %	51,6	50,0	50,0	45,5
Bemanningsnorm – antall barn justert for alder og oppholdstid per årsverk i grunnbemanning. Krav om 6 per 01.08.2019	4,3	4,8	5,0	5,8

Kilde: [Udir Statistikk](#)

Fylkesmannens bilde av området

Rennebu kommune innfrir pedagognormen (antall barn pr. pedagogisk leder) og bemanningsnormen (antall barn pr. årsverk). Kommunen har spredt bosetting, lav barnehagedeltakelse og nå to kommunale barnehager. Dette kan innebære utfordringer knyttet til ivaretagelsen av et tilgjengelig barnehagetilbud for alle og et tilrettelagt tilbud for barn med særlige behov.

- I Rennebu er det nå to kommunale barnehager. Pr. 15.12.18 er det 84 barnehagebarn til sammen, ca. 76% av barna mellom 1-5 år i kommunen. Nasjonalt ligger barnehagedeltakelsen på om lag 92 %. Om lag halvparten av barnehagebarna benytter redusert oppholdstid, resten går på full plass. Ca. 20 % drar nytte av ulike moderasjonsordninger i barnehagebetalinga.
- Andelen minoritetsspråklige barn i barnehagene er høy sammenlignet med mange andre kommuner i Trøndelag, i underkant av 20 % av barna har annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk eller engelsk. Det samlede antallet er imidlertid for lite til at kommunen omfattes av nasjonal tilskuddsordning på området.
- Barnehagene har god bemanning, høy pedagogdekning og mange barne- og ungdomsarbeidere. Barnehagene har deltatt i Gauldalsregionens kompetanseutvikling i mange år og drevet aktivt utviklingsarbeid.

Sentrale tema

1. Ivaretagelse av den barnehagefaglige kompetansen og oppgaven som barnehagemyndighet
2. Tilgjengeligheten i barnehagetilbudet med dagens barnehagestruktur

4.10 Grunnskole

Fokusområder

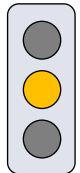
- Elever skal mestre grunnleggende ferdigheter og ha god faglig kompetanse
- Alle elever skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø
- Flere elever og lærlinger skal gjennomføre videregående opplæring.

Sentrale nøkkeltall	2016	2017	2018	Landet 2018
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	37,9	39,5	34,1	41,8
Nasjonale prøver 5. trinn lesing (mestringsnivå 1)	22,6	*	*	22,9
Elevundersøkelsen, 10. trinn, støtte fra lærerne	3,8	3,5	4,4	4,0
Elevundersøkelsen, 7. trinn, motivasjon	3,9	3,5	4,3	3,8

Kilde: www.skoleporten.udir.no *) Tall er unntatt offentlighet

Fylkesmannens bilde av området

Den samlede vurderingen av Rennebu er særlig påvirket av resultater på elevundersøkelsene for 7. og 10. trinn, grunnskolepoeng og resultater på nasjonale prøver på 5. trinn. Også gjennomføring i videregående opplæring bidrar til at vi samlet ender på en middels vurdering.

- Kommunen har svake resultater på nasjonale prøver på 5. trinn over flere år. Dette gjelder spesielt for lesing, men delvis også for regning og engelsk.
- Kommunen har de tre siste årene resultater på grunnskolepoeng som ligger under landssnittet.
- Kommunen har svake resultater på Elevundersøkelsen i samme periode, både for 7. og 10. trinn. Dette gjelder blant annet indikatorene knyttet til trivsel, motivasjon og støtte fra lærerne
- Rennebu har lave mobbetall i perioden 2016 til 2018.
- Fylkesmannen har ikke mottatt meldinger knyttet til skolemiljø etter at nytt regelverk trådte i kraft i august 2017.
- I vår vurdering av organisering og rammer som omfatter lærenorm, korrigerede brutto utgifter per elev, kompetanse for lærere og ledelse kommer kommunen godt ut.
- Rennebu kommune ble i 2018 oppfølgingskommune. Vi opplever at kommunen har god innsikt i egne data og har er bevissthet rundt hva det skal jobbe med framover.

Sentrale tema

1. Oppfølging av tiltak og erfaringer knyttet til at kommunen er oppfølgingskommune
2. Kommunens svake tall på nasjonale prøver, grunnskolepoeng og på gjennomføring i videregående opplæring
3. Kommunens ønske om og arbeid for få til et tettere samarbeid med hjemmene
4. Kommunens arbeid med elevenes medvirkning og at elevstemmen høres i skolens arbeid.

4.11 Barnevern

Fokusområder

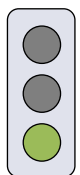
- Barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter skal gis rett til fritt å gi uttrykk for disse synspunktene i alle forhold som vedrører barnet, og barnets synspunkter skal tillegges behørig vekt i samsvar med barnets alder og modenhet.
- Alle landets kommuner skal ha en forsvarlig akuttberedskap
- Barnevernreformen vil gi kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Økt ansvar vil bidra til at forebygging får større oppmerksomhet i kommunene
- Kompetansestrategien for det kommunale barnevernet skal øke de ansattes kompetanse i å utrede barns behov og sette inn riktig hjelp.

Sentrale nøkkeltall	2015	2016	2017	Landet 2017
Barn med melding ift. innbyggere 0-17 år (%)	5,0	4,4	4,9	4,6 ¹
Barn med undersøking ift. innbyggere 0-17 år (%)	6,9	5,6	5,4	4,9 ¹
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (%)	5,3	4,7	5,4	3,9 ¹
Andel barn i fosterhjem som ikke har fått oppfølging i tråd med lovkrav (%)	0	0	0	15,6

1) Landet uten Oslo

Fylkesmannens bilde av området

Ut fra Fylkesmannens samlede kjennskap, der rapportering på sentrale områder, tilsynsvirksomhet, kompetanse, medvirkning, forsvarlig akuttberedskap, fosterhjemsoppfølging, eierskap og ledelse inngår, vurderes tjenesten som god.

- Rennebu kommune organiserer barneverntjenesten i interkommunalt samarbeid med Oppdal kommune der Oppdal kommune er vertskommune.
- Barneverntjenesten i Oppdal og Rennebu henlegger ingen bekymringsmeldinger i 2018. Alle mottatte meldinger skal vurderes, og terskelen for å henlegge en melding skal være svært høy.
- Barneverntjenesten i Oppdal og Rennebu henla i 2018 52 av 86 undersøkelser, som er et relativt høyt antall. Sett i forhold til antall henlagte meldinger fremstår dette likevel som naturlig.
- I 2018 har alle barn i hjelpetiltak tiltaksplan, av disse rapporteres det at 39,6 % har evaluerte tiltaksplaner.
- Andelen av barn som bor utenfor hjemmet i løpet av året i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år er 1,1%. For de barna som bor i fosterhjem får samtlige oppfølging i tråd med lovkrav.

Sentrale tema

1. Tiltak for å øke antallet barn i hjelpetiltak med evaluert tiltaksplan
2. Barnevernsreformens fokus på tilstrekkelig bredde i tiltakskjeden
3. Bruk og nytte av det etablerte læringsnettverket.

4.12 Klima og miljø

Fokusområder

- Kommunene er gitt oppgaver og myndighet på hele klima- og miljøområdet, og kommunens oppfølging er avgjørende for å oppnå nasjonale miljømål
- Hensynet til villreinområdene, jf. regional plan
- Orkla som nasjonalt laksevassdrag
- Klimaendringer og klimatilpasning i Rennebu.

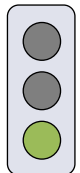
Sentrale nøkkeltall	2015	2016	2017	Landet 2017 ¹
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (%)	22,1	22,1	22,1	49,5
Andel husholdningsavfall levert til materialgjenvinning inkl biologisk behandling (%)	25,5	31,4	30,8	39
Andel fornybarbruk av totalt forbruk i kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg (%)	94	94	96	95
Dispensasjonssøknader fra motorferdselsforbudet som ble behandlet siste året (antall)	10	12	9	IA

1) Landet uten Oslo

Fylkesmannens bilde av området

Fylkesmannens vurdering er at det jobbes godt med miljøspørsmål i kommunen.

Omfanget av fritidseiendommer gir ekstra utfordringer og press på naturverdier og verneområder.

- Vannkvaliteten i Rennebu er god, og kommunen er en del av vannområde med egen vannområdekoordinator.
- Rennebu er en kommune med mange fritidseiendommer, spesielt gjelder dette Nerskogen. Dette fører til press på naturkvaliteter og økt ferdsel i verneområder.
- Klima og energiplan 2009-2020 har mål om 10 % utslippsreduksjon innen 2020. Planen må revideres i samsvar med nasjonale mål (40 % reduksjon av utslipp innen 2030 og 80-90 % innen 2050).
- Klimaprofil for Sør-Trøndelag av 2017 beskriver utfordringsbildet også for Rennebu. Det er positivt at kommunen er opptatt av skogbruk i endret klima da kommunen vil oppleve både tørkeepisoder og driftsutfordringer på bæresvak mark med økt nedbør. Kommunen bør i tillegg ha fokus som vinterdestinasjon i en situasjon med kortere, varmere og våtere vintre.
- Kommunen deltar i både *Nettverk klimatilpasning Trøndelag* og *Lavutslippsnettverket*. Kommunen anmodes om å søke midler til klimatiltak.

Sentrale tema

1. Balansen mellom ønsket om hyttebygging mot hensynet til naturverdier i kommunen
2. Ivaretagelse av Orkla som nasjonalt laksevassdrag
3. Hensynet til villreinområdene i kommunen
4. Kommunen deltar i både *Nettverk klimatilpasning Trøndelag* og *Lavutslippsnettverket*. Kommunen anmodes til å søke midler til klimatiltak.

4.13 Landbruk

Fokusområder

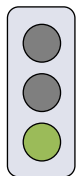
- Landbruk over hele landet
- Økt verdiskaping
- Bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser
- Aktiv bruk av skog i klimasammenheng.

Sentrale nøkkeltall	2015	2016	2017	Fylket 2017
Jordbruksforetak med husdyr ¹	124	119	121	88 ²
Omdisponering av dyrka jord til andre formål enn landbruk (dekar)	6	141	0	868 ³
Planteindeks skogbruk (antall planter pr. m ³ – gjennomsnitt siste 3 år) ⁴	2,0	2,2	2,6	4,8 ²

1) Landbruksdirektoratet 2) Gjennomsnitt fylket 3) Sum fylket 3) FMTL

Fylkesmannens bilde av området

Kommune følger opp forvaltningsarbeidet på en god måte, er aktive innen utvikling og samhandler godt med nabokommuner. Kommunen har god kompetanse når det gjelder forvaltning av jord- og konsesjonsloven. Landbruksfaglig kompetanse involveres i planprosesser. Rennebu kommune viser interesse for, og arbeider godt med utviklingsoppgaver knyttet til landbruk. Kommunen har vært aktive i samarbeidet med andre kommuner i den nasjonale satsingen på fjellandbruk, og har spesielt vært gode på å bidra til kobling mellom mat og reiseliv.

- Landbruk er ei viktig næring i Rennebu kommune, både melk, sau og skog er viktige produksjoner. Rennebu har i flere år vært en av de mest landbruksavhengige kommunene både i Trøndelag og på landsbasis. Det er den fortsatt. I 2017 var 18 % med arbeidssted i kommunen sysselsatt med landbruket som hovednæring.
- Aktiv bruk av utmarka til landbruksformål og stor etterspørsel etter hyttetomter, medfører arealkonflikt mellom fritids-/utbyggings- og landbruksinteresser.
- Kommunen har lav planteaktivitet sammenholdt med gjennomsnittet i fylket, men forhold for en god del naturlig foryngelse. Bare 50 % av sentralt uttrukne felt for foryngelseskontroll er gjennomført i 2018.

Sentrale tema

1. Motivering av produsentene i kommunen til økt bærekraftig matproduksjon – på kort og lang sikt
2. Kommunens arbeid med nyskaping, rekruttering og nyetableringer i landbruket
3. Kommunalt planverk som verktøy for å redusere arealkonflikter
4. Tiltak for å bedre foryngelsen etter hogst.

4.14 Reindrifft

Fokusområder

- Offentlige myndigheters ansvar når det gjelder Grunnloven § 108 og folkerettens regler om urfolk
- Reindrifftens arealbehov skal ivaretas i alle planprosesser og reindrifften skal sikres medvirkning
- Samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindrifften sammenhengende bruksarealer.

Sentrale nøkkeltall	RBD ¹ 2015 ²	RBD ¹ 2016 ²	RBD ¹ 2017 ²	Rennebu 2017	RBO ³ 2017 ²
Antall siidaandeler	5	5	5	IA	30
Reintall, sluttstatus pr 31.03 (antall)	1541	1585	1599	IA	13965
Slakteuttak (kg)	19424	19730	20820	IA	181628
Reinbeiteareal totalt (km ²)	IA	IA	1898	485 (51 ⁴)	8598
Særverdiområder for reindrifften (km ²)	IA	IA	583	63 (6 ⁴)	IA
Minimumsbeiter – vinterbeiter (km ²)	IA	IA	361	126 (13 ⁴)	IA

1) RBD – Trollheimen sijte (reinbeitedistrikt)

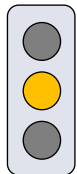
2) driftsårene 2015/16, 2016/17, 2017/18

3) RBO – Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde

4) pst. av kommunens areal

Fylkesmannens bilde av området

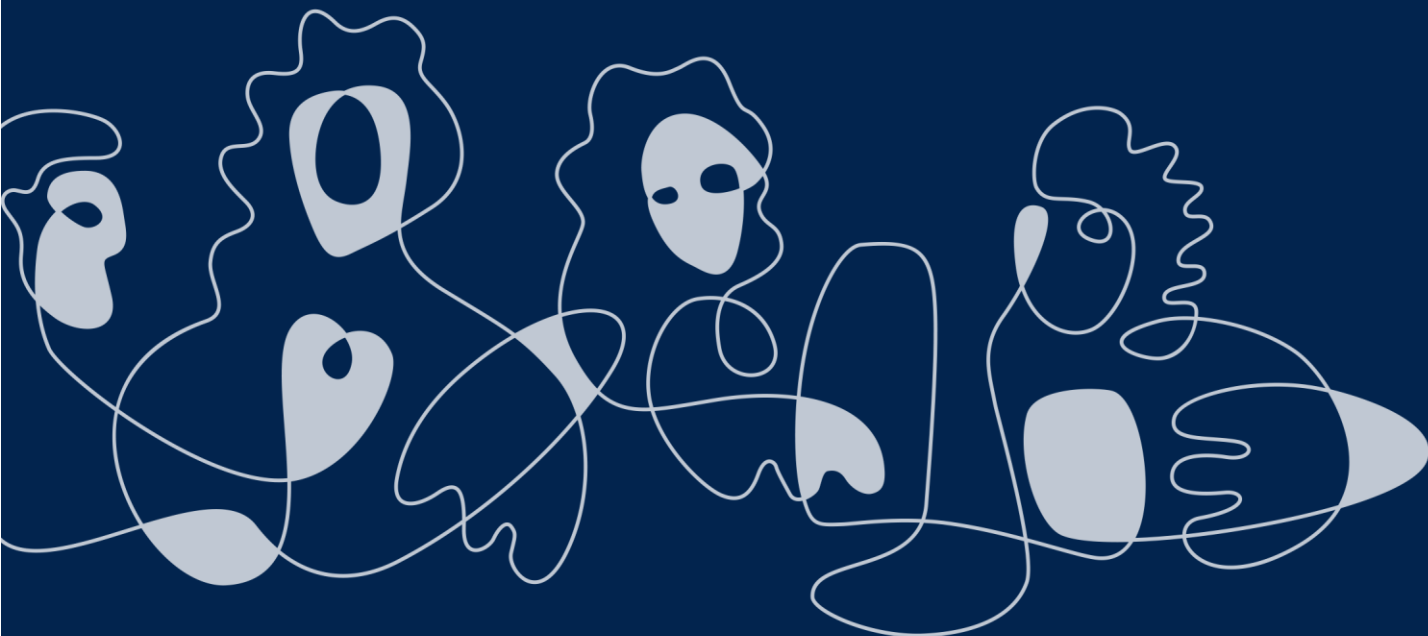
For reindrifften er det vesentlig at en ser beitearealene på tvers av kommunegrensene. Kommunene rundt Trollheimen har i dag liten eller ingen samordning av sin arealplanlegging. Dette, sammen med at det i dag mangler langsiktige og stabile leieavtaler for reindrifften, gjør at vi vurderer arealforvaltningen ift reindrifften som utfordrende.

- Den samiske reindrifften i kommunen (Trollheimen sijte) har en del særlige utfordringer ved at den forvaltes gjennom en egen lov (Trollheimenloven). Formålet med loven er å sikre fortsatt samisk reindrifft i Trollheimen.
- Hovedinntrykket er at kommunen arbeider godt med sine egne planprosesser og at reindrifften gis medvirkning og tas med i planleggingen i en tidlig fase.
- Kommunen må fortsatt ha en sentral og koordinerende rolle i arbeidet med å sikre framtidige avtaler om leie av reinbeitearealer.
- Det må gjennom interkommunalt samarbeid arbeides bedre for å sikre nødvendige reinbeitearealer på tvers av kommunegrensene i Trollheimen, gjerne gjennom en interkommunal plan for reindrifft.

Sentrale tema

1. Slutføring og rapportering fra prosjektet «Reindrifft i Trollheimen - Avklare arealbruken utenfor avtalefestede primærområder i Ramsfjella og Nerskogsområdet»
2. Samordning av kommuneplanarbeid i Trollheimen – interkommunal plan for reindrifft.

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG

Statens hus, Strandveien 38, Pb 2600, 7734 Steinkjer | fmtlpost@fylkesmannen.no | www.fylkesmannen.no/trondelag